

27.3.2020

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Lausunto usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään

HEL 2020-002877 T 00 01 06

Kaupunginkanslian lausuntopyyntö 12.3.2020

Sosiaali- ja terveystoimiala esittää lausuntonaan oikeusministeriön selvityksen "Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään" johdosta seuraavaa.

Oikeusministeriön selvityksessä on esitetty kaksi vaihtoehtoa väestötietojärjestelmän muuttamiseen. Ensimmäinen vaihtoehto on usean äidinkielen ja toinen useamman kotikielen merkitseminen väestötietojärjestelmään. Lausuntopyynnössä toivotaan kannanottoa siitä, kumpi vaihtoehto olisi parempi.

Äidin kieli voidaan kuvata kieleksi, jonka henkilö oppii ensimmäisenä kielenään vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa ja kotikieli kieleksi, jota useimmiten puhutaan henkilön kotona.

Riippumatta siitä, kumpi vaihtoehto valitaan, useamman kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään, jolloin niistä saadaan tilastotietoja, helpottaa sosiaali- ja terveystalouden suunnittelua ja järjestämistä. Jos väestötiedoista ilmenee, millä kielillä henkilö kykenee kommunikoidaan, se helpottaa varautumista palvelun antamiseen asiakkaalle tai potilaalle.

Hallintolaki velvoittaa viranomaisen järjestämään tulkitsemisen ja kääntämisen asioissa, jotka voivat tulla vireille viranomaisen aloitteesta, jos asianosainen ei osaa viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä. Tällaisia asioita on sosiaali- ja terveydenhuollossa muun muassa lastensuojelussa, kehitysvammaisten erityishuollossa, päihdehuollossa ja mielenterveyspalveluissa. Usein nämä asiat on käsiteltävä kiireellisinä, ja tällöin tieto asiakkaan tai potilaan kielivarannosta on erityisen tärkeää tulkkauksen järjestämiseksi. Asian tärkeys korostuu Helsingissä, koska ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus kaupungin väestöstä oli vuoden 2019 alussa 16 prosenttia ja rekisteröityjä äidinkieliä oli tuolloin 141.

On vaikea ottaa kantaa esitettyjen vaihtoehtojen taloudellisiin vaikutuksiin sosiaali- ja terveystoimialan kannalta. Kumman tahansa vaihtoehdon valinta tulee aiheuttamaan kustannuksia, jotka aiheutuvat muutosten tekemisestä lomakkeisiin sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmiin.

Lisätiedot

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

27.3.2020

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja